

Een tevreden roker is geen onruststoker.

*Roken en de productie van sigaren en sigaretten in
Brabant*

Dag van de Brabantse volkscultuur

Valkenswaard zaterdag 28 oktober 2017

Foyer van Cultureel Centrum Carolus aan

de Oranje Nassastraat 8,

5554 AG Valkenswaard.

Zolang is het nog niet geleden dat een goede gastheer of gastvrouw het favoriete sigarettenmerk van zijn of haar gasten in huis haalde en glazen op tafel zette met 'rokertjes'. Voor opa werd een kistje sigaren neergezet en op zijn verjaardag kreeg hij dozen vol. Tot ver in de jaren tachtig mocht overal gerookt worden: op het werk, in de klas, in de trein. Pas een tiental jaren terug werd roken verbannen naar de buitenlucht en zelfs op perrons van stations zijn nu rookzones.

Toch was roken minstens 150 jaar lang een volledig geaccepteerd genot. Vanaf ongeveer 1860 werd het roken, eerst van sigaren en vanaf de Eerste Wereldoorlog ook van sigaretten, mateloos populair. Maar roken bood niet alleen fysiek genot, het was – en is – ook nauw verbonden met sociale status, leefstijl en imago. Zo was de rokende vrouw lang een taboe, tot na de Tweede Wereldoorlog ook de 'moderne' vrouw geacht werd op zijn tijd een sigaret op te steken.

Vanaf het eind van de negentiende eeuw werd Noord-Brabant ook nog eens internationaal toonaangevend in de sigaren- en sigarettenproductie. Tientallen grotere en kleinere fabrieken produceerden voor de wereldmarkt. Valkenswaard was zo'n centrum – pas vrij recent kwam daar een einde aan. Nu worden alleen nog in Duizel sigaren geproduceerd. De bijbehorende reclame-uitingen hebben tal van herinneringen nagelaten, in emailen reclameborden, sigarenbandjes en -blikjes, en in de collectieve herinnering. Tijdens de Dag van de Brabantse Volkscultuur op zaterdag 28 oktober 2018 in Valkenswaard laten we al deze aspecten van roken in het recente verleden de revue passeren. Hoe roken geluk bracht!

**Toegangsprijs: Voor leden van HVB of de kringen van
Brabants Heem (en hun partner) €22,50 p.p.,
niet-leden € 27,50 p.p.**

Aanmelden kan tot 20 oktober. Stuur u dan een mail naar Erfgoed Brabant (info@erfgoedbrabant.nl)

met uw naam en adres o.v.v. 'Aanmelden Dag Volkscultuur'. Vermeld bij uw aanmelding a.u.b. ook of u lid bent van de HVB of van een heemkundekring. Na aanmelding ontvangt u van Erfgoed Brabant een factuur.

Programma

9.30 – 10.00 uur	Inloop
10.00 – 10.10	Welkom, inleiding studiedag en thema, Prof dr Arnoud-Jan Bijsterveld
10.10 – 10.20	Welkom door de heer Anton Ederveen, burgemeester Valkenswaard
10.25 – 11.00	Het leven van alledag. De cultuur in en om de sigarenfabriek, dr. Henk van Mierlo
11.00 – 11.15	Korte pauze
11.15 – 11.50	Roken in het dagelijks leven van vrouwen, Kitty de Leeuw
11.50 – 12.25	Brabant, het Cuba van het westen, Bas Bierkens
12.25 – 13.20	Lunch
13.20 – 13.50	Toekomstperspectief sigarenindustrie, Tom Bodde, Scandinavian Tobacco Group
14.00 – 15.30 uur	Rondleidingen (indeling in vier groepen, bij voorinschrijving) Rondleiding 1 & 2: Bezoek en rondleiding Valkerij en Sigarenmuseum Bezoek en rondleiding Nederlands Steendrukmuseum, reclame uitingen & roken
	Rondleiding 3 & 4: Wandeling centrum Valkenswaard, Christ van den Besselaar en Wil Coolen
16.00	Afronding studiedag en borrel
17.00	Einde studiedag

Miss Blanche
VIRGINIA NO. 1
CIGARETTES

LEERSTOEL CULTUUR IN BRABANT

erfgoed brabant

